

1988

Kvinnor i försvaret.

I SNART TIO ÅR har kvinnor medverkat aktivt i det svenska försvaret. Drygt 500 flickor har påbörjat grundutbildning och de flesta har slutfört denna. 128 har genomgått utbildning till befäl. Kvinnornas intåg i det militära har varit oro för försvaret.

Överbefälhavare Bengt Gustafsson framhåller i en rapport till regeringen, att kvinnorna "bidrar till bra stil, miljö och utbildningsnivå".

En utvärdering som försvaret gjort om kvinnorna visar att dessa ofta lyckas bra under grundutbildningen och att det är något som sporrar manliga värnpliktiga att inte vara sämre.

Trots att det gått bra för kvinnorna, är det ändå en hel del av dessa som lämnat försvaret, de flesta redan under grundutbildningen. Där är det 33 procent av kvinnorna i armén, 21 procent i marinen och 18 procent i flygvapnet, som hoppar av.

Orättvisa män

Kvinnornas avhopp beror enligt intervjuer med dem på att de upplevt manliga befäls attityder och värderingar som hårda och orättvisa.

Dessbättre torde den negativa inställning hos manliga befäl som här röjs komma att bearbetas. Överbefälhavaren har i dagarna aviserat satsning på att förbättra förhållandena inom de försvarsgrenar som redan är öppna för kvinnor. Kanske kan man hoppas på att t o m arméchefen, Erik Bengtsson, som hittills varit mycket kritisk till kvinnor inom armén, skall kunna börja tänka om.?!

Aviserat från ÖB är vidare att det är meningen att kvinnor framdeles skall kunna bli tolkar och förhørsledare.

Kvinnor i officersutbildningen har, enligt vad som framkommer i ÖB rapport till försvaret medfört ett alldeles speciellt problem: Vid officershögskolorna, uppstår ofta parbildning mellan manliga och kvinnliga befäl. Dessa vill sedan ha arbete vid samma regemente, vilket inte alltid låtit sig göra — och då har den ena parten företrädesvis kvinnan, valt att sluta sin anställning vid försvaret.

Utan hänsyn till kön

Motsvarande parbildning, som sätter in redan på utbildningsstadiet, förekommer redan vid polisen. Måhända försvaret kan få tips därifrån om hur man skall ordna jobb åt både män och kvinnor.

Kvinnornas inträde i försvaret var mycket välkommet. Det är självklart att kvinnor och män skall dela ansvaret för försvaret av vårt land. Vi anser att uttagningen till totalförsvarets olika grenar skall grundas på en allmän totalförsvarsplikt, utan hänsyn till kön.

Genom att introducera totalförsvarsplikt — som ersättning för dagens system enligt vilket alla medborgare genom pliktlagarna är skyldiga att fullgöra tjänstgöring i händelse av krig — skulle flera fördelar uppnås.

Ett sådant system svarar sålunda bättre mot utbildningsbehovet för de tjänster som i händelse av ofred skall utföras. Viktigt är också att kvinnorna då skulle få en information om det svenska totalförsvaret, vår säkerhetspolitik och personligt skydd som ligger i linje med vad flertalet män redan delges.

Kvinnor bör få betydligt större möjligheter att söka tjänster i försvaret än nu. Se på Norge som öppnat alla yrkesgrenar i försvaret för kvinnor och på USA, som utbildat sin första kvinnliga pilot.